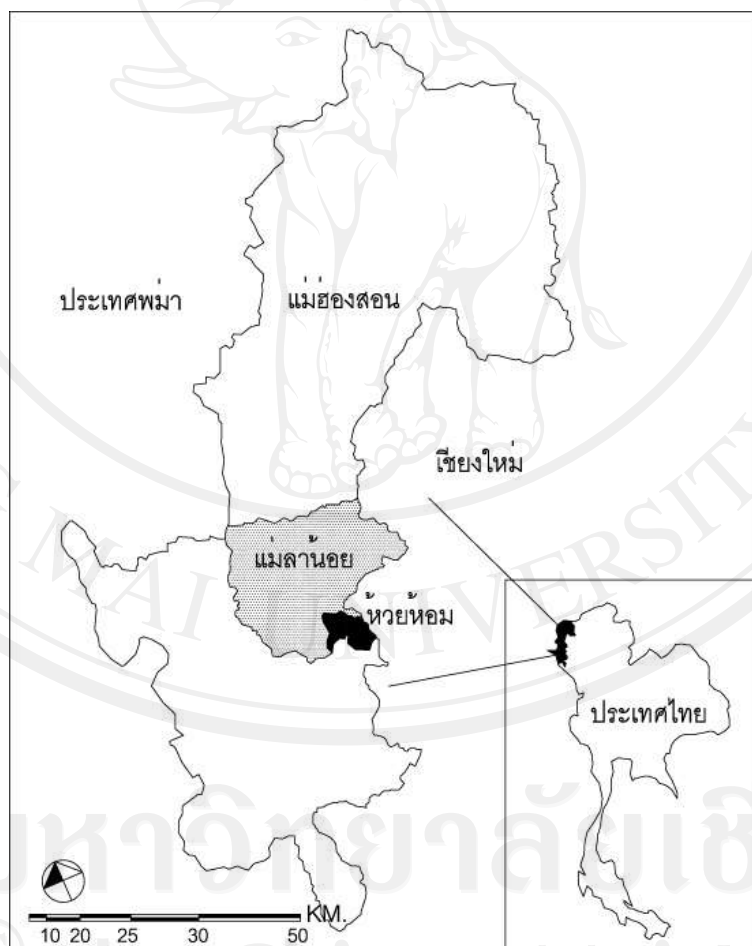

บทที่ 3
ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

จังหวัดแม่ฮ่องสอน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอแม่สะ
เรียง อำเภอปาย อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสบเมย และอำเภอปางมะผ้า มี 44 ตำบล (ไม่
รวมตำบลจองคำ ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน) มี 415 หมู่บ้าน มีองค์กรบริหารปกครอง
ส่วนท้องถิ่น 48 แห่ง

ภาพ 3-1 แผนที่ ต.ห้วยห่อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทิศเหนือ และทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า รวม 3 รัฐ คือ รัฐฉานตอนใต้ รัฐคะยา และรัฐคอกทูเล โดยมีเทือกเขาดนนรงชัยตะวันตก แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย เป็นแนวพรมแดนกั้นระหว่างประเทศ ทิศใต้ ติดต่อกับ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก โดยมีแม่น้ำยวม และแม่น้ำเงา เป็นแนวเขตจังหวัด ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ.เวียงแหง อ.เชียงดาว อ.แม่แตง อ.แม่แจ่ม อ.ฮอด และอ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาดนนรงชัยกลาง และเทือกเขาดนนรงชัยตะวันออกเป็นแนวเขตจังหวัด โดยทุกอำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะมีแนวพรมแดนติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า รวมความยาวประมาณ 483 กิโลเมตร โดยเป็นพรมแดนที่เป็นพื้นดินประมาณ 326 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำประมาณ 157 กิโลเมตร (แยกเป็นแม่น้ำสาละวิน 127 กิโลเมตร และแม่น้ำเมย 30 กิโลเมตร)

3.1.1 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น โดยในฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนจัด อากาศหนาวจัดในฤดูหนาว และฝนจะตกชุกในฤดูฝน นอกจากนี้จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี ทั้งนี้ มีสาเหตุเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหุบเขาสูง มีพื้นที่อยู่บนที่สูงเหนือระดับน้ำทะเล ทำให้มีอุณหภูมิสูงในตอนกลางวันเนื่องจากถูกแสงแดด ส่วนในตอนกลางคืนจะได้รับอิทธิพลจากลมภูเขา ทำให้อากาศเย็นลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อความร้อนในตอนกลางวันลอยตัวขึ้นปะทะกับความชื้นของอากาศ จึงทำให้เกิดหมอกปกคลุม โดยทั่วไปในตอนกลางคืนสภาพภูมิอากาศจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนทั้ง 3 ฤดูกาล

3.1.2 สภาพทางสังคม

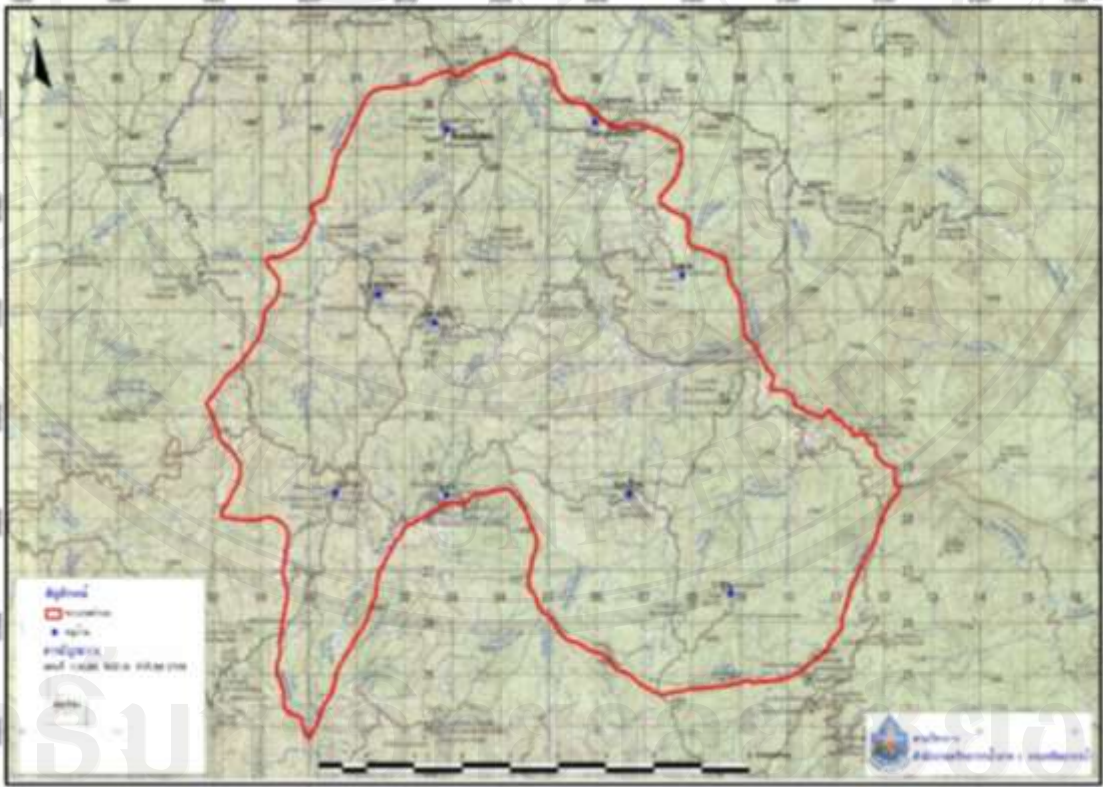
ประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มี 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. คนไทยเชื้อสายไทยใหญ่ หรือคนไต เป็นกลุ่มที่อยู่บนพื้นที่ราบ และเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด ชาวไทยใหญ่เรียกตัวเองว่า “ไตโหลง” เรียกสั้น ๆ ว่า “ไต” พม่า เรียกว่า “ฉาน” หรือ “ชาน” ชาวไทยใหญ่อพยพมาจากรัฐฉาน ซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในประเทศพม่าเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน หลายครั้งหลายคราด้วยกัน จากการอพยพเข้ามาของชาวไทยใหญ่ ทำให้วัดวาอารามหลายแห่งได้รับอิทธิพลทางศิลปะจากไทยใหญ่ผสมผสานกับศิลปะ พม่าที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ สถาปัตยกรรมที่ปรากฏในวัด ไม่ว่าจะเป็นโบสถ์ วิหาร จอง จะมีรูปแบบหลังคาที่ทำซ้อนขึ้นไปหลาย ๆ ชั้น โดยยกจั่วขึ้นและมีหลังคาขนาดเล็กกว่าที่ชายขอบลงมาอีกชั้น ชาวไทยใหญ่จะมีภาษาพูดเป็นของตนเองเรียกว่า “คำไต” เวลาพูดภาษาไต เรียกว่า “อุบไต” คล้ายคลึงกับ

ภาษาไทยแม้เมื่อพูดต่อกันเป็นประโยคเราอาจฟังไม่รู้เรื่องแต่ หากแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ จะเข้าใจได้ง่าย ส่วนภาษาเขียนตัวอักษรไทยเรียกว่า “ลิกไต” มีใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณลักษณะกลมป้อมคล้ายตัวอักษรมอญ และพม่า

การแต่งกายผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าซิ่นเป็นสีพื้น ไม่มีการต่อชายผ้าซิ่นทอหรือปักลายอย่าง ซิ่นตีนจกที่คนเมืองนิยมใส่กัน ส่วนเสื้อเป็นแบบที่ชาวพม่าใส่ คือ สาบเสื้อด้านหน้าจะป้ายจากด้านซ้ายมาติดกระดุมด้านขวา มีทั้งแบบแขนสั้นและแขนยาว ตามคอและชายเสื้อนิยมปักฉลุ สำหรับผู้ชายนิยมสวมกางเกงแบบเดี่ยวโง้ง หรือ เดี่ยวสะดอ แบบที่ชาวล้านนาใส่กัน เสื้อคอกลมแบบต่อแขนยาว ติดกระดุมผ้าด้านหน้าแบบเสื้อคนจีนมีของประจำกาย คือ ย่าม และดาบเงิน ไม่ว่าชายหรือหญิงเวลาออกนอกบ้าน มักพกผ้าหรือสวม

2. ชาวไทยภูเขา ส่วนใหญ่จะอาศัยและประกอบอาชีพอยู่บนพื้นที่สูงมีจำนวนใกล้เคียงกับคนเชื้อสายไทยใหญ่ โดยชาวไทยภูเขาจะอยู่ในทุกอำเภอ มีทั้งหมด 576 กลุ่มบ้าน

ภาพ 3-2 แผนที่ ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

สภาพทั่วไปของตำบลห้วยห้อม

1. ที่ตั้ง/อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อ ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
- ทิศใต้ ติดต่อ ต.ป่าแป๋ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน และ ต.ท่าผาป้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
- ทิศตะวันออก ติดต่อ ต.บ้านทับ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
- ทิศตะวันตก ติดต่อ ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

2. สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศทั้งหมดของตำบลห้วยห้อม เป็นเทือกเขาสูงชัน เป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร ของลำน้ำแม่ลา และลำน้ำแม่แจ่ม ประกอบด้วย ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา และป่าไม้ไผ่ (ไม้ก่อ) เขตหนาว และลักษณะภูมิอากาศ อากาศเย็นตลอดทั้งปี ช่วงฤดูฝนยาวนาน ประมาณ 5 เดือน คือเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีประมาณ 22 องศาเซลเซียส มี 3 ฤดู คือ

1. ฤดูฝน เริ่มเดือนพฤษภาคม - เดือนกันยายน
2. ฤดูหนาว เริ่มเดือนตุลาคม - เดือนกุมภาพันธ์
3. ฤดูร้อน เริ่มเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน

ด้วยสภาพภูมิอากาศอุณหภูมิเฉลี่ย ที่มีความหนาวเย็นตลอดทั้งปี จึงเหมาะที่จะพัฒนาด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และสร้างรายได้ให้กับชุมชนใน ต.ห้วยห้อม โดยประชากรส่วนมากร้อยละ 98 เป็นชาวเขาประกอบด้วย ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง และละว้า ซึ่งมีความถนัดในงานด้านศิลปะ ด้านการทอผ้า การทำเครื่องเงินต่างๆ มีการส่งเสริมและฟื้นฟู เพื่อรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ทางด้านงานศิลปะต่างๆ และส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริม อาทิ การปลูกต้นไม้, ผลไม้ และพืชเมืองหนาว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สัมพันธ์กับระบบนิเวศวิทยา และนิเวศน์ชุมชน อันได้แก่ น้ำตกและเกาะแก่งต่างๆ ตามลำห้วย ตามไหล่เขา เหมาะที่จะเป็นเขตอนุรักษ์ ฟื้นฟู เป็นที่ศึกษาธรรมชาติ โดยใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมาะสมผสมผสานกับสิ่งแวดล้อม

3. การปกครอง และจำนวนบ้านพักอาศัย

ตำบลห้วยห้อมนั้นประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 9 หมู่บ้าน และมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายในที่นี้ บ้านดง บ้านดงใหม่ บ้านละออบ บ้านตุน บ้านสาม บ้านละออง มีประชากรชาวลาหู่อาศัยอยู่โดยรอบ ซึ่งบ้านละออบจะมีจำนวนชาวลาหู่อาศัยอยู่มากที่สุด รองลงมา คือบ้านดงทั้งสองหมู่บ้านห่างกัน

เพียง 2 กิโลเมตรมีระบบสาธารณสุขปโภค และระบบสาธารณสุขชุมชนไว้คอยบริการชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง

ตาราง 3-1 จำนวนหมู่บ้าน บ้านพัก ประชากร ต.ห้วยห้อม

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หลังคาเรือน	ชาย	หญิง	ประชากร
1	บ้านห้วยห้อม	89	187	156	340
2	บ้านห้วยห้า บ้านห้วยห้าใหม่ (บ้านบริวาร)	146	302	273	575
3	บ้านสาม บ้านผักไผ่ (บ้านบริวาร) บ้านละอองใต้ (บ้านบริวาร)	91	186	180	366
4	บ้านตุน	56	129	132	261
5	บ้านดง	206	465	462	927
6	บ้านละออบ	234	551	566	1,117
7	บ้านละอองเหนือ บ้านแม่และ (บ้านบริวาร)	79	188	189	377
8	บ้านดงใหม่	36	91	102	193
9	บ้านคูลาเปอร	61	142	120	262
รวม		998	2,238	2,180	4,418

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยห้อม, 2554

หมายเหตุ มีความหนาแน่นเฉลี่ย 36.8 คน / ตารางกิโลเมตร

4. สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพประชากรในเขต ตำบลห้วยห้อมทั้งหมด ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร 20,133 ไร่พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร เฉลี่ย 25.84 ไร่ต่อครัวเรือนได้แก่การปลูกข้าวนาขั้นบันได (ข้าวไร่) กะหล่ำปลี เสาวรส กาแฟ และพืชเมืองหนาวอื่น ๆ บ้างเล็กน้อยเป็นอาชีพหลัก มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย หมู ไก่ แกะ เป็นต้น และมีการประกอบอุตสาหกรรมครัวเรือน ได้แก่ ทอผ้า ตีเครื่องเงินเป็นอาชีพเสริม

5. โครงสร้างพื้นฐาน/การบริการพื้นฐาน

การคมนาคม

- ถนนสายหลัก 1 สาย คือถนนสายเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108) เป็นถนนทางผ่านไปจังหวัดแม่ฮ่องสอน แล้วแยกเข้าสู่ถนนสายรอง คือถนนอำเภอแม่ลาน้อย-อำเภอฮอด บ้านกองลอย(ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1266) ซึ่งเป็นถนนผ่านตำบลห้วยห้อม

- การคมนาคมระหว่างตำบล และอำเภอแม่ลาน้อย ใช้ทางหลวงชนบท หมายเลข 1266 สภาพเส้นทางคมนาคมเป็น ทางลูกรัง ช่วงฤดูฝน การสัญจรไปมาลำบาก ประสบกับปัญหาน้ำเซาะทางขาด และดินสไลด์ ทับผิวการจราจร บางช่วงไม่สามารถใช้สัญจรได้

- การคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นทางดิน ช่วงฤดูฝนไม่สามารถใช้รถสัญจรไปมาได้ ต้องอาศัยการเดินเท้า

- การเดินทางของราษฎร โดยใช้เส้นทางปกติ ที่นิยมใช้จากหมู่บ้านถึงที่ว่าการอำเภอ พาหนะที่นิยมใช้คือ รถจักรยานยนต์ และการเดินทางถึงศาลากลางจังหวัด พาหนะที่ใช้คือ รถโดยสารรับจ้างประจำทาง

ระบบประปาและแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค

ตำบลห้วยห้อมทุกหมู่บ้านได้ใช้ประโยชน์จากระบบประปาภูเขา และแหล่งน้ำธรรมชาติมีครัวเรือนที่มีแหล่งน้ำประปาภูเขาใช้ คิดเป็นอัตราร้อยละ 98 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด แต่มีบางหมู่บ้านที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง เช่นบ้านห้วยห้า บ้านห้วยห้าใหม่ บ้านผักไผ่ บ้านตุน บ้านละออบ บ้านละอองเหนือ เป็นต้น

6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้

ตำบลห้วยห้อมมีพื้นที่ทั้งสิ้น 75,000 ไร่ หรือ 120 ตารางกิโลเมตร อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ขวมฝั่งซ้ายแปลง 1 แต่สภาพป่าส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์น้อยถึงปานกลาง เนื่องจากมีจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการในด้านการใช้ที่ดินสูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการบุกรุกทำลายป่าซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติ อาทิเช่น การทำไร่เลื่อนลอย ไฟป่า ฯลฯ จำนวนพื้นที่ป่าจึงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ทรัพยากรธรรมชาติด้านแหล่งน้ำ

ตำบลห้วยห้อม อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ขวมฝั่งซ้ายแปลง 1 เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารจึงได้รับพระราชทานธงจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถให้เป็นโครงการบ้านเล็กในป่า

ใหญ่ (บ้านคูลาเปอร) โดยร่วมกันรักษาป่าไม้โดยชุมชนทำให้สภาพแวดล้อมด้านแหล่งน้ำมีความสมบูรณ์ และร่มรื่น เหมาะสำหรับเป็นที่พักผ่อนของผู้ซึ่งรัก และหลงใหลในธรรมชาติ

สภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่สูง และแหล่งต้นน้ำลำธาร ประกอบด้วย ป่าเบญจพรรณ, ป่าดิบชื้น, ป่าดิบเขา และป่าไม้ก่อ เขตหนาว จึงเหมาะที่จะพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ นิเวศวิทยา และนิเวศน์ชุมชน ฉะนั้นนิเวศน์ชุมชนควรจะใช้ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมอันดีงามของเผ่า เป็นแนวทางในการพัฒนาตำบลแหล่งสวยงามตามธรรมชาติจะมีหลายแห่ง คือ น้ำตก และแก่งเกาะต่าง ๆ ตามลำห้วย ลำธารหลายสาย เหมาะที่จะเป็นเขตอนุรักษ์ และฟื้นฟู เป็นที่ศึกษาธรรมชาติ และส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่สภาพอากาศหนาวเย็นตลอดปี จึงเหมาะที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกไม้ผลเมืองหนาว และไม้ดอกไม้ประดับที่เจริญเติบโตได้ในเขตอากาศหนาวเย็น ตำบลห้วยห้อมเป็นแหล่งผลิตกาแฟอราบิก้า ที่มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากผู้ในแวดวงของกาแฟ ปัจจุบันส่งขายให้แก่บริษัทสตาร์บัค และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย

ในพื้นที่มีศิลปะการทำเครื่องเงิน ตามแบบดั้งเดิมชาวลัวะ และการทอผ้าลายต่างๆตามแบบศิลปะดั้งเดิม จึงควรส่งเสริมและฟื้นฟู เพื่อรักษาภูมิปัญญา ด้านศิลปะตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการรักษาป่าไม้ตามความเชื่อดั้งเดิมของชาวกระเหรี่ยง เพื่อทำการศึกษา และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตำบล ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลที่สำคัญ การทอผ้าของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงที่มีความประณีต ลวดลายสวยงาม โดยเฉพาะผ้าทอขนแกะบ้านห้วยห้อม ที่เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับห้าดาว การจัดสานไม้ไผ่ทำเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน และการตีเหล็กทำเป็นเครื่องมือการเกษตร และเครื่องใช้ในครัวเรือนเหมาะที่จะสืบสานต่อไป

3.2 บ้านดง

3.2.1 อาณาเขต และที่ตั้ง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ บ้านห้ำ ม.2 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
ทิศใต้	ติดต่อกับ บ้านห้วยห้ำใหม่ ม.2 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ บ้านดงใหม่ ม.8 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ บ้านละออบ ม.6 ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน

หมู่บ้าน บ้านดง หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พิกัดหมู่บ้าน X0403020 Y 2028129 ความสูงจากระดับน้ำทะเล 995 เมตร ประชากรครัวเรือน จำนวน 206 ครัวเรือน มีประชากร 927 คน ชาย 452 คน หญิง 465 คน นับถือศาสนาพุทธ 84 ครัวเรือน นับถือศาสนาคริสต์ 84 ครัวเรือน (ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย สสช.บ้านดง, 2552)

3.2.2 ความเป็นมาของบ้านดง

บ้านดง ภาษาลัวะเรียกว่า “ช่วงนอง” หมายถึง หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในป่าทึบหรือป่าดงดิบ แต่เดิมหมู่บ้านดงเป็นที่อยู่อาศัยของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2430 ได้มีชาวเขาเผ่าลัวะอพยพจากหมู่บ้านอื่นเข้ามาอาศัยปะปนอยู่ด้วย เมื่อชาวเขาทั้งสองเผ่าได้อาศัยอยู่ร่วมกันในหมู่บ้าน จึงมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ได้มีการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้านขึ้นมาเพื่อปกครองคนในหมู่บ้าน ผลการเลือกตั้งออกมา คือ ชาวเผ่าลัวะได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำหมู่บ้าน หมู่บ้านดงได้ก่อตั้งประมาณ 300 ปี มาแล้วก่อนที่จะเป็นหมู่บ้านนี้ชาวบ้านก็ได้อพยพจากที่อื่นซึ่งมีด้วยกัน 4 หมู่บ้าน 4 ตระกูลดังนี้

1. หมู่บ้านสันเขาใหญ่ มาจากตระกูล กวนจยะ
2. หมู่บ้านย่างลูปลัก มาจากตระกูล กวนลาวด
3. หมู่บ้านโกลงปัด มาจากตระกูล โกลงปัด
4. หมู่บ้านสะมัง มาจากตระกูล สะมัง

ทั้ง 4 หมู่บ้านได้รวมกันเป็นหมู่บ้าน ได้ตั้งชื่อว่าหมู่บ้านดง ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เมื่อก่อนแต่ละตระกูลได้มีการปกครองกันเองแต่ละตระกูลไม่ได้เกี่ยวข้องกับเลขต่อมาระยะหลังทางราชการเข้ามาแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อที่จะได้ปกครองหมู่บ้านดงนี้ผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายแกลสมได้เข้ามาจากตระกูลกวนลาวด เมื่อตระกูลกวนลาวดได้ปกครองแล้วชาวบ้านก็ไม่ได้อยู่อย่างสงบชาวบ้านพบแต่ความเดือดร้อนต่อมาชาวบ้านก็เห็นว่าไม่ดีก็ประชุมพิจารณาว่าจะต้องเปลี่ยนผู้ใหญ่บ้านใหม่เพราะผู้ใหญ่บ้านตระกูลนี้เป็นตระกูลที่ปกครองชาวบ้านไม่ได้ต่อมาชาวบ้านก็ได้เลือกผู้ใหญ่บ้านอีกครั้งได้เลือกตระกูลกวนจยะมาปกครองหมู่บ้านชาวบ้านก็เห็นว่าดี และเหมาะสมหมู่บ้านพัฒนาขึ้นผลิตผลทางการเกษตรก็ได้ผลดีคนก็อยู่สุขสบายหลังจากนั้นมาตระกูลกวนจยะได้ปกครองหมู่บ้านตลอดมาจกวันนั้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีนายขุน แก่นเจิงเป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ 2 ที่ราชการแต่งตั้งขึ้นมา นายบุญทา แก่นเจิง เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ 3 (เกษียณอายุ 60 ปี) นายบุญสม แก่นเจิง เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ 4 ตั้งแต่ปี 2520 และปัจจุบัน คือ นายสมนึก แก่นเจิง ซึ่งเป็นบุตรชายคนเล็กมารับหน้าที่ผู้นำแทนที่บิดาที่สูงอายุแล้ว

3.2.3 จำนวนประชากรแยกตามเพศ และอายุ

บ้านดงประกอบด้วยประชากรชาย หญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันแต่จะมีกลุ่มอายุตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยกลางคนมากที่สุดโดยส่วนมากเป็นประชากรที่มีแนวคิดสมัยใหม่ไม่ยึดติดกับแบบแผนประเพณี ส่วนผู้สูงอายุในชุมชนนั้นมีปริมาณน้อยลงด้วยวัยที่ชราภาพ และพบว่าบางคนยังใช้ภาษาไทยไม่ได้เท่าที่ควร

ตาราง 3-2 จำนวนประชากรแยกเพศและอายุ

ช่วงอายุ / ปี	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
0-4	20	30	79
5-9	36	26	62
10-14	51	48	99
15-19	47	46	93
20-24	47	48	95
25-29	38	23	61
30-34	47	39	86
35-39	41	40	81
40-44	34	32	66
45-49	18	19	37
50-54	11	11	22
55-59	16	18	34
60-64	13	14	27
65-69	13	15	28
70-74	7	11	18
75-79	6	5	11
80-84	9	6	15
85 ขึ้นไป	3	4	7
รวมทั้งหมด			922

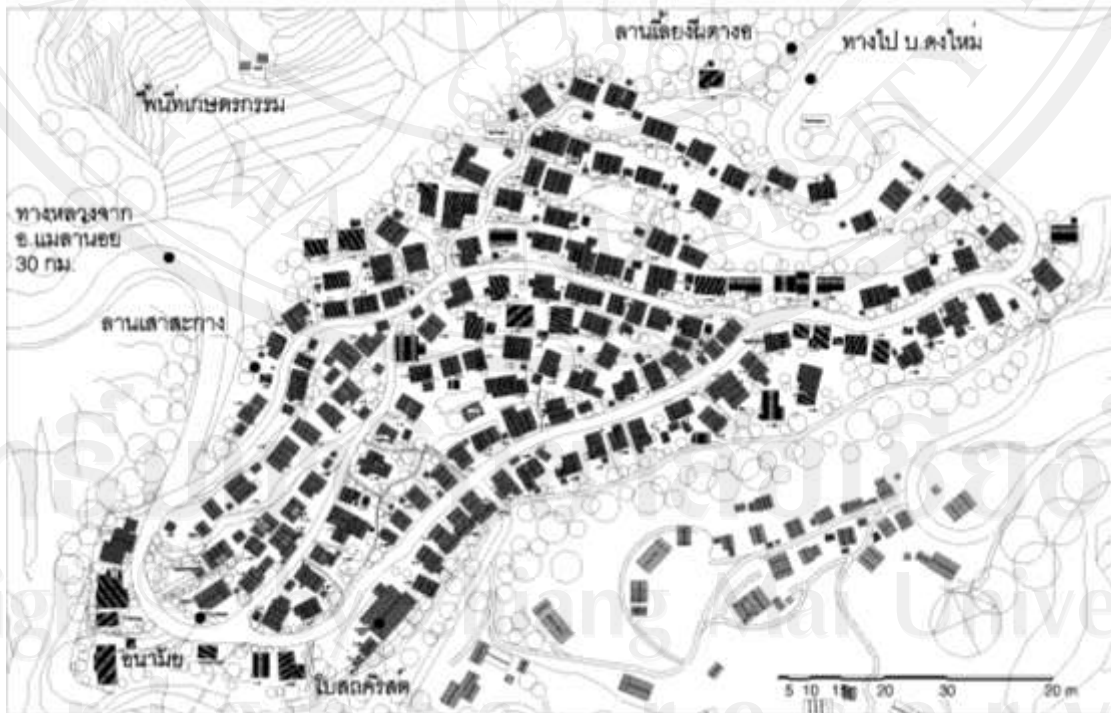
ที่มา: การสำรวจมโนครัว ของศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ต.ห้วยห้อม พ.ศ. 2552

3.2.4 ข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศของบ้านดง และแผนผัง

ภาพ 3-3 ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ. 2552 บ้านดง

ที่มา : <http://www.google earth.com> เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2555

ภาพ 3-4 แผนผังขอบเขตของบ้านดง พ.ศ. 2554

ที่มา: การสำรวจ เดือนเมษายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2555